

AVORTAMENT, DRET AL PROPI COS I AUTOESTIMA

EUGÈNIA CROS

Col·lectiu per la Igualtat. Girona, Catalunya

Escriure sobre l'avortament és, i continuarà essent, un tema polèmic. Parir i avortar són dues accions que corresponen en essència a les dones, bàsicament per natura. També és en el cos de la dona on s'engendra la nova vida, fruit, per ara, i en la majoria dels casos, de la unió carnal d'un home i d'una dona.

Marina Subirats, sociòloga i filòsofa, parlava recentment de la maternitat i apuntava que tradicionalment s'ha considerat les dones mares per la carn, però no per la paraula. És a dir, al llarg de la història la maternitat s'ha vist més com un projecte del pare, que dona nom a la criatura, la filiació i la possibilitat de refundar una genealogia, que de la mare, relegada a simple receptora d'una llavor. És més, durant molts anys, es va considerar que l'home dipositava en la dona, un embrió complet. No cal dir que aquesta concepció de la dona com a receptacle va lligada directament a impugnar el dret a l'avortament sense discussions.

Ara estem en un altre moment, sí: el projecte de maternitat, compartit o no, amb una parella, però sobretot, un projecte pensat, desitjat i volgut. Aquest canvi ha de comportar una modificació en l'imaginari sobre la maternitat i els debats oberts actuals de les diferents opcions que es poden donar.

El 25 d'abril de 2017 sortia la notícia del judici a una ciutadana per entrar en una església i interrompre una missa en senyal de protesta per la reforma de la Llei de l'avortament que es volia dur a terme a l'Estat Espanyol el 2014 i que era recolzada per l'Església. Demanava, juntament amb altres companys, avortament lliure i gratuït. La reforma finalment no va prosperar. Està ben clar que el tema de l'avortament implica la posició des del punt de vista religiós, i obre debats polèmics i latents també en molts altres àmbits.

Un fet irrefutable és la seva pràctica al llarg de la història amb mètodes diferents i més o menys segurs. Un estudi recent realitzat a Catalunya ens dona la xifra de 19.130 interrupcions voluntàries de l'embaràs el 2014, dada que representa una

disminució del 13,4% respecte al 2013, que van ser 22.083. Una dada alarmant a casa nostra és l'increment d'aquesta pràctica entre joves adolescents.

Dels gairebé 200 països del món, només al 22% està permès l'avortament. Segons un estudi de fa deu anys, el nombre d'avortaments estimats anuals seria d'entre 42 i 46 milions, entre un 20 i un 22% dels embarassos totals. D'aquests, gairebé la meitat (OMS 2011) haurien resultat avortaments insegurs, és a dir, amb perill de la vida de la dona. La majoria d'aquests casos es donen a Amèrica Llatina, i constitueixen la tercera, entre les causes directes, després de les hemorràgies i les infeccions, de les morts maternes que es produeixen cada any en el món. No cal afegir l'estreta relació que hi ha entre aquests casos i la situació de pobresa.

Segons aquest organisme internacional, l'avortament clandestí i sense garanties és la quarta causa de mort materna encara ara a molts països del món. Cada any moren al voltant de 47.000 dones per complicacions en aquest tipus d'interrupcions, i moltes resulten ferides de forma greu i permanent. Davant d'aquests fets constatables, i afegint els riscos, tant físics com psicològics que pot suposar una decisió com aquesta, cal plantejar-nos obertament que topem amb una gran manca, encara ara i arreu, d'educació i d'informació bàsica en l'aspecte de la sexualitat, coneixement del propi cos i respecte i autoestima.

Ens queda molt per fer a les nostres llars, a les nostres escoles, i socialment, cal debatre aquest tema, amb coneixement ampli i parlant de responsabilitats. Les lleis reguladores, amb més o menys diferències, a molts països ja hi són. En d'altres, ni se'n sent a parlar, i l'avortament induït continua essent clarament un delictes. I cal urgentment un canvi en l'enfocament de les relacions entre homes i dones per tal de disminuir i eradicar aquestes morts en circumstàncies d'extrema pobresa i els embarassos no desitjats a les nostres societats.

